

YELLOW WINDOW
ORGANISEERT
SEMINAR 'RETHINK-
ING MOBILITY'

Mobiliteit en steden vormgeven op een menselijke maat

Verschraling van de buurt

Volgens Brulé is het geen toeval dat de social media hun ontstaan hebben gevonden in Californië: "Een gebied met een enorm gefragmenteerde huizenbouw, zonder echte buurten, zonder plaatsen waar je mensen kunt ontmoeten. Een ideale voedingsbodem voor social media. Zelfs de mall, het shopping centre is vaak al weg. Onze sociale contacten hebben we vaak via Facebook en andere social media. Maar tegelijkertijd verschraalt onze buurt. De buurtwinkels sluiten en de gezellige winkels om de hoek waarin je nog wat laatste inkopen kon doen, verdwijnen zienderogen."

"We bouwen niet voor een generatie die misschien wat vaker naar het toilet moet en wat extra hulp nodig heeft. Alles in het openbaar vervoer is te gepolijst en te glad."

Tot slot toont Brulé een foto van een klassieke kiosk in Milaan "vlakbij het station, waar je heerlijk kon grasduinen tussen de kranten en de tijdschriften." Inderdaad heeft de eigenaar aandacht besteed aan het uitstallen van zijn waar. Overal liggen tijdschriften uitgestald op kistjes en kranten hangen in diverse rekken. De kiosk nodig uit tot een bezoek en een tijdloos grasduinen. Net als Brulé's blad Monocle.

• *Turtelboom: "Wat we nodig hebben is een geïntegreerd netwerk, waarin we mobiliteit op regionale schaal regelen."*

• *Vermeersch: "De stad is niet de natuurlijke habitat voor de auto. We hebben verkeersvrije ruimten nodig."*

Op 9 maart organiseerde Yellow Window, het designbureau van Axel Enthoven in Antwerpen een opmerkelijk seminar over de vorm en inhoud van de toekomstige mobiliteit. 'Rethinking mobility for liveable cities' was de titel van het seminar én van een – samen met Granstudio Turijn – georganiseerde workshop waarin 32 stakeholders uit 9 landen een dag lang scenario's ontwikkelden voor de toekomstige stad.

Het avondseminar ondersteunde de lancering van Enthoven's nieuwste boek (auteur Kurt Vanbelleghem, uitgever Pandora), dat inmiddels in de winkel ligt. Naast designer/hoofdredacteur Tyler Brulé (Monocle) gaven politici, ontwerpers en academici een voorzet in de richting van de mobiliteit van morgen en overmorgen. Dat leverde frappante doorkijkjes op: centraal staat de stad, op menselijke maat, via big data gestuurd met daarin autonome en gedeelde mobiliteit.

Politica Annemie Turtelboom (Open Vld) stipte in haar openingsbijdrage vlotjes alle relevante thema's als 'MaaS', 'disruptive changes', 'de verschuiving van eigendom naar gebruik' en 'de transitie naar smart mobility' alvast aan. Haar eindconclusie: "Wat we nodig hebben is een geïntegreerd netwerk, waarin we mobiliteit op regionale schaal regelen."

Stad met verkeersvrije ruimten

(Auto)designer Lowie Vermeersch (lange tijd vermaard Director of Design bij Pininfarina, nu bij Granstudio, maar nog steeds in Italië) trok de lijn naadloos door: "De stad is niet de natuurlijke habitat voor de auto. In het centrum van de stad hebben we verkeersvrije gebieden nodig. De 'innercity' is een gedeeld gebied, en 'intercity' is meer iets voor auto en trein. "Het uitgangspunt moet de reis zijn, waarbij we moeten bedenken dat alles tegenwoordig in hooguit twee swipes te regelen valt."

En hoe ziet het vervoermiddel er dan uit in de toekomst? Is het autonoom? Gedeeld? Ook

daarover had Vermeersch nagedacht: een pod-achtig voertuig, waarom niet? Maar wel met een goed design. "Belangrijk voor een gedeeld voertuig zijn goede materialen en een mooie afwerking. Mensen moeten er graag mee willen reizen. Ons referentiekader moet zijn wat mensen in de toekomst graag willen hebben." En waarin ze zich goed voelen. Voor de binnenstad stelde Vermeersch beweegbare platformen voor, die versmelten met de omgeving.

Effectieve analyse van Big Data

Joan Van Loon (IBM) houdt zich bezig met de cognitieve kant van de stad en met het DNA ervan: "Welke impulsen heeft de stad nodig om te leven en om tegemoet te komen aan de verwachtingen van haar inwoners – en ze misschien wel te overstijgen?" vroeg hij zich af. Antwoord: Data!

• Van Loon: "Efficiënte Big Data-analyse levert een uitgebreid stedelijk dashboard op."

• Macharis: "Inwoners van de Menselijke Stad niet door Uber laten gebruiken, maar écht deelvervoer stimuleren."

Die datamassa groeit onstuimig, grotendeels ongestructureerd. "Die data moeten we efficiënt gebruiken om nieuwe kennis op te doen over de stad. Immers, iedereen wil graag als een individu worden behandeld. 'Big Data' op zich levert niets op voor de individuele inwoners, maar goede analyse ervan wel: beschrijvend, voorspellend,

definiërend. Op die manier krijg je een uitgebreid dashboard van je stad wat je voor uiteenlopende doelen kunt gebruiken."

Streven naar de Menselijke Stad

Professor Cathy Macharis (Vrije Universiteit Brussel) trok die lijn verder door en streeft via de vier P's naar de Menselijke Stad, The Human City: Proximity (nabijheid – meer ruimte voor mensen, met meer investeringen in OV, MaaS, elektrisch geautomatiseerd vervoer), Prosperity (welvaart - in plaats van mensen door Uber te laten gebruiken, een echt gedeeld free floating systeem met elektrische voertuigen; niet als zwaktebod Uber gebruiken als aanvulling op het OV, maar investeren in écht OV), Place for Humans (spreekt voor zich) en Participation (gebruik van de juiste tools om iedereen deel te laten nemen in de Menselijke Stad. Oh ja, en alsof het al niet af te lezen was uit de intensiteit van Macharis' bijdrage, nog een vijfde 'P': Passion om al die doelen te bereiken.

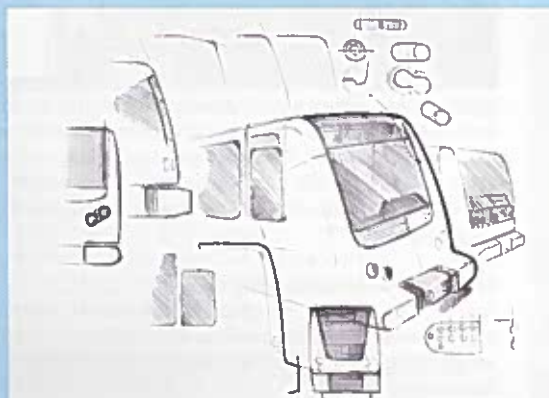
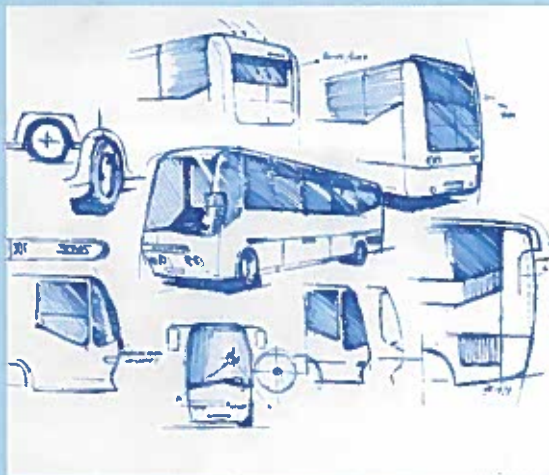
Axel Enthoven - Boek van een designleven

In zijn designleven heeft Axel Enthoven (1947) zijn stempel gezet op vele uiteenlopende producten. Bewust of onbewust is iedereen weleens in aanraking gekomen met een of meerdere van zijn creaties. In een kloek boek (248 pagina's) barstensvol met illustraties – waaronder vele fraaie Enthovense schetsen – heeft Kurt Vanbelleghem een reis gemaakt door Enthoven's leven en designs. En voor een reis heb je een vervoermiddel nodig. Laat nu het openbaar vervoer een van Enthoven's voorname design-interesses zijn: vooral bussen en metro's, beginnend met de verrassende Bova Futura en (voorlopig) eindigend met Jeruzalem's zilveren tram, "die zo mooi het veelzijdige leven in die stad reflecteert." Aan KanaalZ vertrouwde Enthoven onlangs toe dat zijn meest recente uitdaging het ontwerpen voor oudere mensen, voor mensen van 60 en ouder is.

Axel Enthoven door Kurt Vanbelleghem, 248 pagina's, Pandora Publishers, ISBN 9789053254264. € 44,95.

• Bova's klassieker: de Futura.

• De Brusselse metro. Foto: MIVB